

Fant s kolesom 12+

pedagoško gradivo

avtorica Maja Krajnc

kazalo

uvodna beseda	3
o filmu	3
filmografski podatki.....	3
krajša vsebina.....	4
daljša vsebina.....	4
o avtorjih.....	7
beseda avtorjev	7

zanimivosti.....	8
kritike.....	8
izhodišča za pogovor o ključnih tematskih sklopih filma.....	10
novi realizem in angažirani minimalizem.....	10
zasnova likov	13
vprašanja za diskusijo	15
umestitev filma v učne načrte.....	16
literatura in viri	16

Kolofon | Fant s kolesom • Gradivo za učitelje in starše Kinobalon • Idejna zasnova: Petra Slatinšek, Barbara Kelbl • Uredila: Barbara Kelbl • Avtorica: Maja Krajnc • Jezikovni pregled: Mojca Hudolin • Slikovno gradivo: Continental film/arhiv Kinodvora • Izdal v elektronski obliki: Javni zavod Kinodvor, 2011 • Kinodvor dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva v filmsko-vzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na kinobalon@kinodvor.org.

uvodna beseda

V pedagoškem gradivu predstavljamo film **Fant s kolesom** Jean-Pierra in Luca Dardenna. Maja Krajnc piše o slogovnih in estetskih značilnostih pripovedi znamenitega dvojca belgijskih ustvarjalcev, bratov Dardenne, o njunem pristopu, ki ga lahko označimo kot novi realizem in angažirani minimalizem. Analizira pa tudi njuno subtilnost pri podajanju prepričljivih, polnokrvnih likov, ki v gledalcu vznemirijo notranje doživljanje, čustva in razmišljanja, čeprav – ali prav zato ker – se izogibajo lahkotni psihologizaciji in sentimentom. Ob koncu gradiva ponuja tudi nabor vprašanj, o katerih lahko spregovorimo z učenci ali dijaki po ogledu filma v razredu.

o filmu

filmografski podatki

slovenski naslov **Fant s kolesom**

izvirni naslov **Le gamin au vélo**

država produkcije Belgija, Francija, Italija

leto produkcije 2011

tehnični podatki 35 mm, barvni, 87 minut

jezik v francoščini s slovenskimi podnapisi

režija Jean-Pierre Dardenne, Luc Dardenne

scenarij Jean-Pierre Dardenne, Luc Dardenne

fotografija Alain Marcoen

zvok Jean-Pierre Duret

montaža Marie-Hélène Dozo

igrajo Cécile de France (Samantha), Thomas Doret (Cyril), Jérémie Renier (Guy Catoul, Cyrilov oče), Fabrizio Rongione (knjižničar), Egon di Mateo (Wes)

distribucija Continental film

festivali in nagrade (izbor)

Leta 2011 se je **Fant s kolesom** na festivalu v Cannesu proslavil z veliko nagrado žirije.

krajša vsebina

Čustveno napeta in ganljiva pripoved o dečku, ki išče ljubezen in razumevanje.

Enajstletni Cyril si želi le eno – poiskati očeta, ki ga je pustil v domu za nepreskrbljene otroke. Po naključju spozna Samantha, lastnico frizerskega salona, ki mu dovoli, da pri njej preživlja vikende. Cyril se sprva Samanthine ljubezni otepa, a jo nujno potrebuje, da umiri njegov bes.

daljša vsebina

V filmu spremljamo skoraj že dvanajstletnega Cyrila. Ker se oče po babičini smrti sam ne čuti zmožnega skrbeti zanj, ga odda v dom za nepreskrbljene otroke, pri tem pa mu obljubi, da pride kmalu ponj. Od takrat Cyril na vse mogoče načine, a brez uspeha, poskuša navezati stik z očetom.

Po nekaj tednih, ko od očeta ni glasu, in po vztrajnem zavračanju prizadevanj socialnega delavca, ki mu skuša razložiti, da se je oče preselil in odšel neznano kam ter mu obzirno nakazati, da ga je verjetno za vedno zapustil, se Cyril odloči, da bo pobegnil in očeta sam poiskal.

Prvi poskus pobega je neuspešen, a deček je trdno odločen, da mu drugič uspe. Skrbno načrtuje svoj naslednji podvig in z malo sreče hitro najde pot do prostosti. Zunaj ograjenega poslopja doma poišče mestni avtobus, ki ga odpelje domov. Ko prispe do domačih vrat izpraznjenega stanovanja, spozna, da mu v domu niso lagali. A z bolečo resnico se ne more sprijazniti.

Še naprej vztrajno poizveduje o usodi očeta, in čeprav mu vsi dopovedujejo, da je ta prodal vse svoje imetje – stanovanje, avtomobil, celo dečkovo kolo – in se preselil, jim Cyril ne verjame. Pred blokom opazi dečka, ki vozi njegovo kolo, in slepo je prepričan, da mu ga je fant ukradel.

Ko se pred blokom pojavijo socialni delavci, Cyril začne bežati. Pregon po hodnikih se konča v zdravstveni ambulanti. Tam se znajde v brezizhodnem položaju, zato se tesno oklene neznane mlade ženske, sedeče v ambulantni čakalnici.

Še isto popoldne ga ženska iz čakalnice obiše v domu in mu pripelje »ukradeno« kolo, ki ga je odkupila. Tako v njegovo življenje povsem po naključju vstopi Samantha, lastnica frizerskega salona. Na Cyrilovo prošnjo se dogovorita, da bo vikende preživel pri njej.

Ko nekega dne kolesari po soseski, na vratih bencinske črpalke opazi star oglas, ki potrди, da je oče njegovo kolo zares prodal. Gnev, ki se zaradi negotovosti kopiči v dečku, postaja vedno bolj očiten, zato mu je Samantha pripravljena pomagati poiskati očeta in navezati stik z njim.

A ko ga končno izsledita, se oče ne prikaže na dogovorjenem mestu. Poiščeta ga na naslovu, ki ga je Samantha dobila na policiji. Tam ju očetova nova partnerka napoti k restavraciji, kjer dela. Iz notranjosti še zaprte restavracije odmeva glasna glasba. Samantha poišče vhod za uslužbence s stranske ulice, Cyril pa spleza na vrh zidu in od tam pokliče očeta, ki jima nato končno odpre vrata. Cyril vstopi. Oče mu ponudi sok. Med njima se odvrti – v smislu izrečenega – skop dialog, v katerem na primer Cyril na očetovo prodajo kolesa odvrne le: »Nič hudega.« Ko Cyril očeta vpraša, kdaj ga pride iskat v dom, mu oče odvrne, da je brez denarja in da ne ve, kdaj bo lahko prišel. Cyril mu pove, da je vsak vikend pri Samanthi in da ga lahko pokliče na njen mobilni telefon. Oče si številko zapiše in obljubi, da ga bo poklical. Nato mu reče, da mora oditi, ker je treba pripraviti jedi za otvoritev restavracije. Ko Cyril glasno pomisli, da bi s Samantho prišla na otvoritev, oče odvrne, da ni več prostih mest. Nato ga pospremi do vrat, Samantho pa potegne noter in ji na samem pove, naj Cyrila ne vozi več k njemu. Ostane naj pri njej, tako ga bo najhitreje pozabil. Doda še, da ga ne želi več videti, a mu tega sam ne more reči. Samantha sede v avto, takoj zatem pa vstane in odpelje Cyrila nazaj k vratom, da mu oče sam pove, kar je povedal njej. In res oče na Cyrilovo vprašanje, ali ga bo poklical, odgovori: »Ne.«

V avtomobilu si Cyril, globoko prizadet zaradi očetovih besed, začne praskati obraz in tolči z glavo ob vetrobransko steklo ... nazadnje se – vsaj za trenutek – v joku prepusti Samanthinemu objemu.

Ob vikendih pri Samanthi se Cyril vse pogosteje druži z fanti iz lokalne tolpe, ki se zbira v bližnjem gozdu. Spajdaši se z vodjem, Wesom, in z njim preživi večino časa. Wes ga uči tatinskih veščin in na njegovo pobudo Cyril, oborožen z bejzbolsko palico, oropa lastnika stojnice za prodajo časopisov in njegovega sina.

Denar želi dati očetu, a ta ga spet zavrne. Še bolj potrtr se vrne k Samanthi in tokrat končno povsem sprejme njeno starševsko toplino in oporo.

Samantha ga spremlja tudi na razpravo, ki poteka zaradi Cyrilovega rop, napada in povzročene škode. Ob spodbudi posredovalca – mediatorja se Cyril osebno opraviči lastniku kioska. Ta opravičilo sprejme, toda njegov sin se mu ob prvi priložnosti želi maščevati ...

Po razpravi Cyril in Samantha nasmejana kolesarita, nato pa se med malicanjem v travi sproščeno pomenkujeta. Dogovorita se, da po vrnitvi domov pripravita piknik za prijatelje. Med nakupovanjem hrane in potrebščin za piknik se Samantha spomni, da potrebujeta še oglje. Ponj se na bencinsko črpalko odpravi Cyril.

Na črpalki sreča lastnika kioska, ki toči bencin, in ga pozdravi. Njegov sin pa se iz avta zapodi za Cyrilom in ga zbije s kolesa. Vanj začne metati kamenje in Cyril v begu spleza na drevo. A že naslednji kamen mu prileti v roko in Cyril pade z drevesa. Nezavesten obleži na tleh. Takrat se oglasi avtomobilska hupa in fant steče k očetu ter razloži, kaj se je zgodilo. Lastnik trafike zabiča sinu, da bosta v primeru, če je deček mrtev, povedala, da ju je žalil in da je zato sin stekel za njim, Cyril pa naj bi splezal na drevo in padel. Oče pri drevesu najde usodni kamen, zaluča ga daleč stran, sina pa pošlje do avtomobila po telefon. V istem trenutku začne zvoniti Cyrilov telefon in fant ga preda očetu. Cyril si hip za tem pomane oči in počasi vstane. Lastnik mu reče, da ima pretres možganov in da bo zato poklical reševalce. Cyril odvrne le »ne« in brez telefona odide do kolesa. Na pločniku pobere vrečo oglja in zajaha svoje kolo.

o avtorjih

Jean-Pierre in Luc Dardenne

Slovit belgijski režiserski par, brata Jean-Pierre (rojen 1951) in Luc (rojen 1954), je leta 1975 ustanovil produkcijsko hišo Dérives, leta 1981 pa Films Dérives Production. Skupaj sta brata ustvarila več kot petdeset televizijskih dokumentarcev. Jean-Pierre je zaposlen na avdiovizualnem oddelku Univerze v Liègu, Luc pa predava na Svobodni univerzi v Bruslju. Za filma **Rosetta** (1999) in **Otrok (L'enfant, 2005)** sta na festivalu v Cannesu prejela zlato palmo.

filmografija (izbor)

- 1978 **Le chant du Rossignol** (dokumentarni)
- 1981 **R ... ne répond pas** (dokumentarni)
- 1986 **Falsch**
- 1992 **Je pense à vous**
- 1997 **Gigi, Monica ... et Bianca** (dokumentarni)
- 1999 **Obljuba (La promesse)**
- 1999 **Rosetta**
- 2002 **Sin (Le Fils)**
- 2005 **Otrok (L'enfant)**
- 2008 **Lornina tišina (Le silence de Lorna)**
- 2011 **Fant s kolesom (Le gamin au vélo)**

beseda avtorjev

»Želela sva ustvariti film, ki bi deloval kot pravljica – z bad guyi, ki poskrbijo, da deček izgubi svoje iluzije, ter Samantha, ki se pojavi kot dobra vila. Nekaj časa sva celo razmišljala o tem, da bi film nasloвила 'Sodobna pravljica'.«

»Odločena sva bila, da občinstvo ne bo nikoli izvedelo, zakaj Samantha vleče k Cyrilu. Nisva želela psiholoških razlag. Nisva želela, da bi preteklost razlagala sedanjost. Želela sva, da bi gledalci pomislili: 'To počne!' Kar je že več kot dovolj.«

- Jean-Pierre in Luc Dardenne

zanimivosti

Brata Dardenne sta dolgo časa »nosila« in »valila« idejo filma o ženski, ki pomaga dečku izstopiti iz nasilja, v katerega je ujet. Pisanje scenarija z nekaj premori je trajalo eno leto. V zgodnejših osnutkih je bila Samantha zamišljena kot zdravnica in ne frizerka. Scenarij je navdihnila pravljica – Samantha naj bi v dečkovo zgodbo vstopila kot pravljичna vila.

Uveljavljeni francoski igralki Cécile de France sta režiserja ponudila vlogo Samanthe kmalu potem, ko je bil spisan scenarij, saj sta verjela, da ji bo uspelo prijaznost lika upodobiti že s samim telesom in obrazno mimiko. Thomas Doret je bil peti kandidat po vrsti na avdiciji za vlogo Cyrila. Ko sta ga avtorja spoznala, sta se zaradi izrazite izraznosti njegovih oči in trme nemudoma odločila zanj.

Vaje na filmskih lokacijah (Seraing, Belgija) v popolnih kostumih so potekale en mesec. Snemanje se je odvijalo v slabih dveh mesecih.

kritike

*»Režija je skoraj neopazna, kamera tekoče sledi dogajanju brez nenadnih rezov, zato imamo gledalci občutek, da smo na prizoriščih skupaj z osebnostmi, da jih spremljamo v živo ... **Fantom s kolesom** ni sentimentalen, ne poskuša nas šokirati, presenetiti ali na silo navdušiti, izogne se moraliziranju in ocenjevanju. Skoraj bolj kot prikazuje, opazuje. Opazuje otroka v iskanju starševske ljubezni, ki se je oklepa, tudi če je ta samo navidezna. In opazuje otroka, ki bo, seznanjen z resnico, to ljubezen poiskal drugje. Če mu je ne bo nudil nihče, tudi pri manipulativnem kriminalcu.«*

- Klemen Černe, Siol.net – *Kolo kot metafora za starševsko ljubezen*

*»Redki so avtorji, katerih izdelki se dotaknejo gledalcev na tako doživetni ravni, kot to uspeva filmom belgijskega dua. Na platna prinašajo življenjske zgodbe, ob katerih pozabimo, da gledamo film. Nič drugače ni z najnovejšim **Fantom s kolesom**.«*

- *Gremo v kino.*

»Pred nami je premišljeno načrtovan in skrbno realiziran film, v katerem nič od tistega, kar nam brata Dardenne pokažeta, ni naključje. Od fantovih rdečih majic, čustvene navezanosti na kolo, ki je nekakšna metafora za njegov odnos z očetom, svetniške Samanthe, ki partnerja prekriža zaradi pomanjkanja očetovskih nagnjenj, do nadomestnega mafijskega očeta, ki pooseblja zlobni zunanji svet. To so mali triki velikih mojstrov, ki vedno znova znajo najti dovolj sveže, prepričljive načine za pripovedovanje svojih zgodb. Na koncu se počutimo približno tako, kot bi videli izsek iz resničnega življenja, ki se nadaljuje tudi potem, ko se na našem zaslonu odvrta odjavna špica.«

- *Filmski kotiček* (filmski-koticek.blogspot.com)

»Naslov ni brez neposrednih povezav s filmom: dirkajoče kolo je namreč glavno gibalo tega simpatičnega filma, ki bo vseč tudi odraščajočim najstnikom.«

- Ženja Leiler, *Pogledi*

izhodišča za pogovor o ključnih tematskih sklopih filma

Fant s kolesom (*Le gamin au vélo*, 2011) v dardennovski tipični minimalistično-realistični maniri prikazuje popotovanje mladostnika od trenutka, ko izve, da ga je oče zapustil. V sodobnih družbah se zaradi izgube ali ločitve staršev, telesne ali duševne zlorabe, gospodarske stiske in zanemarjanja veliko otrok znajde v podobno ranljivem položaju kot Cyril ...

V središče film postavlja vprašanja, vezana na etiko, socialni čut in medčloveške, predvsem družinske odnose – starševsko odgovornost in pomen družine pri izoblikovanju identitete posameznika –, na katera ne ponudi končnih ali zaključenih odgovorov. Na ta način odpira prostor za razmislek na več ravneh, ki jih bomo nakazali in tako podali tudi nekaj nastavkov za nadaljnje pogovore v razredu. V nadaljevanju se bomo omenjene tematike dotaknili še skozi like, ki nastopijo v filmu, ter s pomočjo nabora vprašanj skozi razpravo skupaj razmislili o njihovih prikritih (ciljamo predvsem na drugo izjavo v podpoglavju »beseda avtorja«) in bolj jasnih motivacijah.

novi realizem in angažirani minimalizem

Brata Dardenne s posebnim načinom, na katerega reprezentirata razmerje med človekom in svetom – ob Agnès Varda, Bertrandu Tavernieru, Claire Denis, Pascal Ferran, Arnaud du Desplechinu, Brunu Dumontu in drugih – sodita med ustvarjalce *novega realizma* oziroma *neorealiste*. »K novemu realizmu sodijo avtorji, zaslužni za t. i. 'družbeno prenavo' francoskega filma 90. in njeno nadaljevanje v XXI. stoletje.«¹

Kot »raziskovalca 'minimalnega' (tj. manjšinskega, marginalnega, prezrtega in preziranega) sveta in jaza«, ki se posvečata »možnostim njunega povezovanja«, pa k snovalcem *novega angažiranega filma*.² V svojih družbenokritičnih delih se brata Dardenne osredotočata »na spodnje kline družbene lestvice in neustrašno prepričujeta, kako revščina, kriminal in nasilje pačijo človeške vrednote«.³

---

¹ Šprah, Andrej: *Vračanje realnosti: novi realizem v sodobnem filmu*. (Zbirka Kino-raziskave). Ljubljana: Slovenska kinoteka, 2011, str. 158.

² Šprah, Andrej: *Vračanje realnosti: novi realizem v sodobnem filmu*. (Zbirka Kino-raziskave). Ljubljana: Slovenska kinoteka, 2011, str. 250.

³ Thompson, Kirstin in Bordwell, David: *Svetovna zgodovina filma*. Ljubljana: Slovenska kinoteka in UMco, 2009, str. 576.

Rosetta (1999) je na primer film o dekletu, ki ga v zločin pahneta brezposelnost in mati alkoholičarka. V **Sinu** (2002) osamljen tesar vzame za pomočnika morilca svojega sina, **Otrok** (2005) pa v središče postavlja mladega tatu, ki noče prevzeti odgovornosti za svojega otroka. Tudi z obravnavanim delom **Fant s kolesom** (2011) avtorja dosledno dopolnjujeta opus in izpolnjujeta svojo jasno zastavljeno vizijo, tematsko pa delo najtesneje sledi zadnjima zgoraj omenjenima filmoma.

V filmu **Fant s kolesom** je prav vse podrejeno cilju doseganja čim večjega realizma. Dialogi so zastavljeni zelo minimalistično, a sama dejanja so precej zgovorna. Scenarij se osredotoča izključno na Cyrila in se popolnoma izogne raznim odvodom, podzgodbam, ki bi nas utegnile oddaljiti od dečkove. Močno prisotna je težnja po preprostosti, film se izogne čustvenemu izsiljevanju, moraliziranju ter črno-beli interpretaciji; slednji se podrobneje, skozi zasnovano likov, posvetimo v nadaljevanju.

Realizem v filmu je dosežen tudi z minimalistično tehnično izvedbo, zaradi katere film na prvi pogled spominja na dokumentarec oz. na dokumentarni slog. Kamera nevsiljivo spremlja like, kot nema opazovalka beleži zgodbo. Sicer pa, kot pravi Mai, *»enega bistvenih dejavnikov, ki omogoča realizacijo vizije bratov Dardenne, predstavlja 'telesna kamera' – natančneje 'ramenski steadycam', ki je vseskozi v gibanju – kot elementarno sredstvo 'srečanja s svetom'«.*⁴ Tako kamera sveta ne fiksira, ampak mu sledi v gibanju; dinamičnost kamere velja za eno izmed tipičnih značilnosti njunega sloga. Na ta način Dardenna spodmikata ustaljene, klasične perspektive, ki navadno ustvarjajo občutek distance med gledalcem in dogajanjem na platnu.

Poleg dinamičnosti kamere je za njun stil značilno tudi zabrisovanje meja. Ko avtorja zabrisujeta razliko med ospredjem in ozadjem, med globino in površjem in podobno, se zmanjšuje preglednost nad pripovedjo, hkrati pa se zmanjšuje tudi možnost zavzemanja vnaprejšnjih stališč: *»/.../ pripoved v sebi zadržuje s pomočjo 'neopaznih vezi' in 'čiste situacijske napetosti'. Narativne povezave se, tako kot zgodovina in globalna ekonomija, skrivajo nekje v zunanosti polja.«*⁵

Zatorej delo ponuja zelo intenzivno gledalsko izkušnjo, pri kateri gledalec sam polni oziroma interpretira, sluti »prazne« prostore oziroma raztezanje, ki se nadaljuje v *zunanost polja* (del

---

⁴ Mai, Joseph v Šprah, Andrej: *Vračanje realnosti: novi realizem v sodobnem filmu*. (Zbirka Kino-raziskave). Ljubljana: Slovenska kinoteka, 2011, str. 291.

⁵ Mai, Joseph v Šprah, Andrej: *Vračanje realnosti: novi realizem v sodobnem filmu*. (Zbirka Kino-raziskave). Ljubljana: Slovenska kinoteka, 2011, str. 291.

filmskega prostora, ki v vidnem polju oziroma kadru ni prikazan, vendar je navzoč okoli prizora; pojavi ali razjasni se v naslednjem kadru, z gibanjem kamere pa je lahko tudi razkrit). Že pri najavni špici, ko se na primer na črni podlagi izpišejo imena snovalcev in ekipe, slišimo v *offu* (zunanost polja) glasove otrok, ki jih ne vidimo, in tako šele kasneje povežemo, da glasovi prihajajo z dvorišča doma za nepreskrbljene otroke, kamor je Cyrila oddal oče.

Kot eden izmed elementov filmske strukture **Fanta s kolesom** mestoma nastopi tudi glasba. Luc Dardenne je v intervjuju povedal, da sta z bratom kar nekaj časa kolebala o njeni uporabi (v njenem opusu namreč navadno ni prisotna), a je na koncu pretehtala odločitev, da forma pravljičice, ki ju je navdahnila že pri »valjenju ideje« in pisanju scenarija, zahteva razvoj z emocionalnimi novimi začetki in tako glasba v določenih trenutkih deluje kot blaženje Cyrilovih občutij.

V zelo glasni jakosti glasba nastopi pri začrtanju situacije očeta – ko Cyril prvič po nekaj tednih sreča očeta, ta ob bučni glasbi iz glasbenega stolpa pripravlja otvoritev restavracije. Zaradi glasbe ne sliši močnega trkanja ter Cyrilovega in Samanthinega klicanja. V tem primeru glasba, ki sicer prihaja iz zunanosti polja, deluje pa precej mehanično, le podčrta očetovo nezmožnost pogovora oziroma nakaže njegovo oddaljenost in zadržanost, ki se pojavita šele v naslednjem prizoru, ko se v kadru pokaže oče.

zasnova likov

Karakterne poteze in motivacije glavnih likov (tudi sam nastop/vstop posameznih likov v zgodbo) so v filmu zgolj nakazane. Liki se namreč pojavijo brez kakršnekoli predzgodbe ali enostavno podane, jasne (klasične) pojasnitve njihovih motivacij. O preteklosti Cyrila in Samanthe ne izvemo pravzaprav ničesar. Samantha vstopi v film in dečkovo zgodbo kot naključna ženska v ambulantni čakalnici, v kateri se Cyril znajde v brezizhodnem položaju. Ko se Cyril v stiski tesno prižame k njej, Samantha reče le: »*Lahko me objameš, vendar ne tako močno.*«

Prav tako nobeden od njiju ne nastopi z osebnoizpovednim trenutkom – svoja čustva in občutke izkazuje predvsem z dejanji. Z izogibanjem zgodovinski in psihološki razlagi likov sta se cineasta, kot sta povedala v enem izmed intervjujev, želela predvsem ogniti sentimentalizmu.

Film postavlja v osrčje Cyrilovo trpljenje, težavno soočanje, sprejetje in premostitev razpada družine. Ko Cyril odkrije očeta, posredno pa, da ga njegov oče ne želi več, najprej nastopita zanikanje in trma, ki se nato prevesita v umik in tišino. Sledi želja, da bi ohranil povezavo z očetom za vsako ceno, vse večkrat pa se zateče k nasilju. Bolečine, žalosti in jeze ne zna ali ne more ubesediti, ampak jo izrazi s samodestruktivnimi dejanji – po obisku očeta si na primer začne praskati obraz in z glavo udarjati ob vetrobransko steklo.

Njegovo uporništvu, ki se odraža v različnih oblikah preizkušanja mej, h kateremu sodi tudi soočanje z mejami, postavljenimi s strani avtoritete – Samanthe ali njenega partnerja, pa tudi iskanje lastnih mej pri soočanju z avtoriteto staršev (relativno dolgo na primer traja prizor v frizerskem salonu, v katerem Cyril bolšči v pretok vode v umivalnik in večkrat znova odpre ventil, čeprav ga Samantha prosi, naj ga zapre), je v osnovi pravzaprav le krčevito iskanje ljubezni zaradi poteptanih otroških iluzij ob očetovi izdaji in hrepenenje po družinskem okolju.

Cyrilovo popotovanje zaznamujeta predvsem srečanja dveh pomembnih oseb – Samanthe in Wesa. V primerjavi z odklonilnim likom očeta (in kasneje Wesa, ki dečka prav tako razočara) zavzame lik Samanthe, ki v Cyrilovo življenje vstopi kot neutrudljiva pravljicična vila, povsem skrajno in kontrastno pozicijo – implicitno prevzame starševsko odgovornost in postane dečkova nova matična referenca.

Ključne premene, ki zadevajo dečkovo transformacijo, se zarisujejo tudi v okvirjih ali vezano na določeno geografsko področje. Film se odvija v geografskem trikotniku: mesto-gozd-bencinska črpalka, pri čemer gozd Cyrilu predstavlja neko vabečo, prežečo nevarnost, prostor svobode,

drznosti, kraj, kjer izrazi negativna čustva in bes, ki se kopiči v njem; mesto zaokroža preteklost z očetom in sedanost s Samantha; bencinska črpalka pa predstavlja prostor prehodov, kjer zgodba ubira nove premike in zavoje.

vprašanja za diskusijo

Kateri so prelomni trenutki v Cyrilovem odraščanju, soočanju, sprejemanju in spreminjanju?

Katere ključne lastnosti bi pripisali Samantha?

Kakšna je podoba očeta v Cyrilovih očeh? Kako se spreminja?

Pomislite in primerjajte, kako sta v posameznih situacijah reagirala Cyrilov oče in Samantha.

- Kaj je naredil oče in kaj je z dečkovim kolesom naredila Samantha?

- Kakšne spremembe povzroči Cyrilov prihod v očetovem in kakšen v Samanthinem partnerskem odnosu? Ali predstavlja oviro?

- Kako v situaciji z ukradenim denarjem reagira oče in kako Samantha?

Kaj reče Cyril očetu, ko izve, da je prodal njegovo kolo?

Kakšna je pravzaprav vloga kolesa?

Zakaj, menite, oče ne želi več videti Cyrila?

Kako se Cyril sooča z očetovo zavrnitvijo? Povod kakšnih dejanj je očetovo obnašanje?

Kako se Cyril znajde v novem okolju pri Samantha?

Kakšen odnos vzpostavi z Wesom? Ali Cyril morda v njem išče nadomestnega očeta?

Kako se razvija odnos med Cyrilom in Samantho?

Kako bi razložili dečkov fizični napad (s škarjami) na Samantho?

Kakšen kontrast se zariše med likom očeta in likom Samanthe?

Kako se slikata, v čem se odražata Cyrilova bolečina in trpljenje?

Katere vzgibe posameznih likov bi lahko pripisali pravljici?

umestitev filma v učne načrte

Film je v posameznih segmentih in predstavljen z ustreznimi poudarki lahko primeren za sedmi, osmi in deveti razred osnovne šole, na več ravneh pa se ponujajo možnosti za razpravo pri posameznih predmetih za srednješolce. Tako lahko nastopi kot predmet obravnave že samo v povsem formalnem smislu (avtorski pristop in estetske značilnosti, ki jih delo prinaša) v sklopu pouka slovenskega jezika in kulturnoumetniških izbirnih vsebin. S temami, kot so starševska odgovornost, razpad družine in nasilje, lahko služi kot nastavek za razpravo pri predmetu psihologije, sociologije, filozofije ali kot del programa izbirnih vsebin vzgoja za mir, družino in nenasilje, zaradi govornega jezika pa je vreden upoštevanja tudi pri francoskem jeziku.

literatura in viri

Porta, Domenico La: »*Jean-Pierre and Luc Dardenne. Directors.*« Dostopno na: <http://cineuropa.org>. Pridobljeno: 25. 2. 2012.

»*An interview with Jean-Pierre and Luc Dardenne*«. Dostopno na: <http://www.festival-cannes.fr>. Pridobljeno: 25. 2. 2012.

Romney, Jonathan.: »*The Kid With A Bike*«. Dostopno na: <http://www.screendaily.com/reviews/latest-reviews>. Pridobljeno: 25. 2. 2012.

Šprah, Andrej: *Vračanje realnosti: novi realizem v sodobnem filmu.* (Zbirka Kino-raziskave). Ljubljana: Slovenska kinoteka, 2011.

Thompson, Kirstin in Bordwell, David: *Svetovna zgodovina filma.* Ljubljana: Slovenska kinoteka in UMco, 2009.

